

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.743.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską nr 6925 Pani Urszuli Pastawskiej w sprawie podwyższenia świadczenia rodzicielskiego znanego potocznie jako "kosiniakowe" od 2025 roku oraz wprowadzenia mechanizmu jego corocznej waloryzacji w korelacji z wysokością najniższej pensji krajowej", proszę przyjąć poniższe informacje.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 390 z późn. zm.), kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do zasiłku rodzinnego, kryterium ogólne i kryterium dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym oraz kryterium uprawniające do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, a także wysokość świadczeń rodzinnych, w tym wysokość świadczenia rodzicielskiego - z wyłączeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego - podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Próg wsparcia dochodowego rodzin bada i przedstawia Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

W świetle wyżej przytoczonego art. 18 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, wysokość kwot kryterium dochodowego, uprawniającego do zasiłku rodzinnego, kryterium uprawniające do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz kwot świadczeń rodzinnych, podlega procedurze weryfikacji, nie oznaczającej jednak obowiązkowej zmiany wysokości weryfikowanych kwot.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r., będącym finalnym etapem ww. procedury weryfikacji przeprowadzonej w 2024 r., wysokość dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się, stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy oraz wysokości świadczeń rodzinnych, w tym wysokość świadczenia rodzicielskiego, pozostawiono na obowiązującym dotychczas poziomie. Kolejna weryfikacja kwot świadczeń rodzinnych, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, przypada na 2027 r. - wówczas Rada Ministrów podejmie decyzję o jej zakresie.

W odpowiedzi na pytania dotyczące danych statystycznych informuję, że przeciętna miesięczna liczba wypłaconych świadczeń rodzicielskich w I półroczu 2024 r. wyniosła 45,5 tys., a wydatki z budżetu państwa w związku z realizacją świadczeń rodzicielskich w tym okresie wyniosły 249 mln zł. Natomiast w 2023 r. miesięcznie wypłacano przeciętnie 51,8 tys. świadczeń rodzicielskich, a wydatki w 2023 r. na realizację tego świadczenia wyniosły 566,6 mln zł.

Ponadto należy podkreślić, że w 2024 r. wprowadzono nowe rozwiązania zarówno w zakresie zasad przysługiwania świadczenia rodzicielskiego, jak i szeroko rozumianego wsparcia rodzin. Zmiany te wynikają z ustawy z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy -

Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1871) oraz ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka -- „Aktywny rodzic”(Dz. U. poz. 858).

Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw zmienia zasady przysługiwania świadczenia rodzicielskiego poprzez odpowiednie wydłużenie okresu pobierania tego świadczenia przez rodziców wcześniaków. Ww. rozwiązanie wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy, czyli 19 marca 2025 r.

Natomiast dzięki ustawie o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka -- „Aktywny rodzic”, od 1 października 2024 r. rodziny mające na utrzymaniu dzieci w wieku od 12. do 35. miesiąca życia, mogą ubiegać się o świadczenia z programu „Aktywny rodzic”. Program jest elementem kompleksowej reformy systemu wspierania opieki nad dziećmi do lat 3 i zapewnia rodzinom różnorodne formy wsparcia w zależności od ich potrzeb i sytuacji życiowej.

Ww. ustawa wprowadziła do systemu prawnego trzy nowe świadczenia: „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w żłobku” oraz „aktywnie w domu”.

Świadczenie „aktywni rodzice w pracy” kierowane jest do aktywnych zawodowo rodziców dzieci w wieku od 12 do 35 miesiąca życia. Ustawa definiuje aktywność zawodową, której poziom bądź rodzaj uprawnia do otrzymywania świadczenia „aktywni rodzice w pracy”. Świadczenie przysługuje w wysokości 1500 zł miesięcznie przez okres 24 miesięcy od 12 do 35 miesiąca życia dziecka. W przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności świadczenie to przysługuje w podwyższonej wysokości 1900 zł miesięcznie.

Świadczenie „aktywnie w żłobku” zastąpiło uprzednio funkcjonujące i mniej korzystne dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, przysługujące w wysokości maksymalnie 400 zł miesięcznie, uregulowane w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3. Świadczenie „Aktywnie w żłobku” kierowane jest do rodziców dzieci uczęszczających do żłobka, klubu dziecięcego albo dziennego opiekuna i przysługuje w wysokości do 1500 zł miesięcznie na dziecko lub do 1900 zł miesięcznie na dziecko niepełnosprawne, jednak w kwocie nie przekraczającej wysokości opłaty, jaką rodzic ponosi za pobyt dziecka w instytucji opieki. Świadczenie nie jest wypłacane bezpośrednio wnioskującemu rodzicowi, tylko przekazywane do żłobka, który obniży rodzicowi opłatę za pobyt dziecka w tej instytucji.

Natomiast świadczenie „aktywnie w domu” zastąpiło rodzinny kapitał opiekuńczy (mniej korzystny, gdyż nie przysługujący na pierwsze dziecko). Świadczenie przysługuje na każde dziecko w rodzinie w wieku od 12 do 35 miesiąca życia i jest wypłacane w wysokości 500 zł miesięcznie przez 24 miesiące. „Kierowane jest do tych rodziców dzieci w wieku od 12 do 35 miesiąca życia, którzy nie są uprawnieni lub nie decydują się na skorzystanie ze świadczenia „aktywni rodzice w pracy” lub „aktywnie w żłobku”, gdyż w szczególności pozostają nieaktywni zawodowo lub ich dziecko nie uczęszcza do instytucji opieki.

W ramach programu „Aktywny rodzic” rodzice bądź opiekunowie na dziecko za dany miesiąc mogą otrzymywać tylko jedno świadczenie, jednak dopuszczalna jest, nawet wielokrotna, możliwość zmiany rodzaju otrzymywanego świadczenia. Wnioski o ww. świadczenia rodzice

mogą składać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wyłącznie drogą elektroniczną przez Internet.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/